

's-Hertogenbosch

Onderzoek naar
basisschoolkeuze
ouders

Onderzoek & Statistiek
Januari 2021

Samenvatting

Uit een analyse van de leerlingstromen bleek dat in Boschveld en Deuteren het aandeel 'voorbijlopers' relatief hoog is in vergelijking met andere buurten in de gemeente. Voorbijlopers zijn leerlingen die naar een school gaan die ten minste 300 meter verder weg is dan de dichtstbijzijnde school. Om die reden is een verdiepend onderzoek uitgevoerd naar de schoolkeuze van ouders in Boschveld, Deuteren, Gestelse buurt en Meerendonk. Boschveld en Deuteren hebben relatief veel voorbijlopers. Gestelse buurt en Meerendonk dienen als referentiegebied en hebben een gemiddeld aantal voorbijlopers.

Kwantitatief onderzoek

In het eerste deel worden de resultaten van het kwantitatieve onderzoek beschreven. Er is een vragenlijst verstuurd naar ouders met (een) kind(eren) op de basisschool. De vragen gaan over de laatste keer dat zij een basisschool hebben gekozen voor hun kind. In totaal hebben 109 van de 402 aangeschreven ouders de vragenlijst ingevuld. Een respons van 27%. De resultaten zijn uitgedrukt in cijfers.

Zoekproces

Veel ouders starten ruim voor de derde verjaardag van het kind met het zoeken van een basisschool. Zij praten met hun vrienden en buren over het kiezen van een school, maar ook met hun (ex-)partner, familieleden en ouders op de kinderopvang. Daarnaast gaan ouders voor informatie langs scholen en kijken ze op de website van de scholen. Ouders die samenwonen met een partner en ouders met een Nederlandse achtergrond starten relatief vaak ruim voor de derde verjaardag van hun kind met het zoeken van een school.

Schoolkeuze

Allerlei aspecten spelen een rol bij het kiezen van een basisschool. De meest gekozen redenen door de ouders zijn: de school is dichtbij huis, de kinderen gaan goed met elkaar om, de leerkrachten gaan prettig met de kinderen om en de visie van de school spreekt aan. In Boschveld (59%) en Boschveld/Deuteren (58%) wordt 'de school is dichtbij huis' iets minder vaak als reden genoemd dan in Gestelse buurt/Meerendonk (75%).

Tevredenheid

Aan de ouders is gevraagd hoe tevreden zij zijn met de keuze van hun basisschool. De meeste ouders zijn tevreden over hun basisschoolkeuze. Van de ouders die wonen in Boschveld is bijvoorbeeld ruim de helft tevreden en een derde zelfs heel tevreden met de keuze die zij hebben gemaakt. Negen procent is neutraal en vier procent is heel ontevreden.

Dichtstbijzijnde school

Aan de ouders gevraagd of de basisschool waar hun kind naar toe gaat het dichtst bij hun huis ligt. In Boschveld (59%) en Boschveld/Deuteren (62%) gaan relatief veel kinderen niet naar de dichtstbijzijnde school vergeleken met Gestelse buurt/Meerendonk (25%). De redenen hiervoor lopen in Boschveld en Deuteren uiteen, zoals (een gebrek aan) diversiteit op school, de pedagogische richting van de school, dat het kind niet past bij de andere kinderen op school en het aanbod van unit-onderwijs.

Kwalitatief onderzoek

In het tweede deel staan de resultaten van het kwalitatieve onderzoek beschreven. Hiervoor zijn 20 korte telefonische interviews gehouden met ouders van jonge kinderen. De nadruk ligt op ouders die niet voor de dichtstbijzijnde school gekozen hebben. De resultaten zijn meer beschrijvend van aard en geven contextuele informatie.

Praktische redenen

Ouders noemen veelal praktische redenen om te kiezen voor een basisschool: het is dichtbij huis, een ouder broertje of zusje gaat naar dezelfde school, het is in de richting van werk of het kind zat daar al op de kinderopvang. De aanwezigheid van meerdere scholen in de omgeving maakt dat ouders soms bewust kiezen voor een school die niet perse de dichtstbijzijnde hoeft te zijn.

Buurtkinderen

Naast praktische redenen vinden ouders het belangrijk dat er op de school kinderen uit de buurt zitten. Dat de kinderen met wie ze in de straat wonen naar dezelfde school toe gaan. In de praktijk zijn de kinderen uit Boschveld en Deuteren verspreid over veel basisscholen in verschillende buurten. Dat maakt dat een kind soms in een andere buurt naar school gaat, maar daar ook vriendjes en vriendinnetjes uit de buurt heeft zitten.

Diversiteit

Veel ouders geven aan dat ze het belangrijk vinden dat scholen een afspiegeling zijn van de buurt, maar merken op dat de scholen niet zo divers zijn. De scholen in het Zand en Binnenstad centrum worden door ouders vaak omschreven als met kinderen van tweeverdieners en hoger opgeleide ouders. De scholen in Boschveld en Deuteren vaker als met kinderen van ouders met een lager inkomen of opleidingsniveau en ouders met een migratie-achtergrond.

Manier van lesgeven

Daarnaast speelt de onderwijsvisie of richting van een school een rol bij de keuze van ouders welke school het beste past bij een kind. Sommige ouders kiezen voor meer traditioneel klassikaal onderwijs. Andere ouders kiezen voor een school die les geeft vanuit een bepaalde visie zoals het Jenaplan. Er zijn ook scholen met unit-onderwijs die groepsoverstijgend werken, zoals in Boschveld en Deuteren.

Inhoudsopgave

Samenvatting.....	2
Kwantitatief onderzoek	2
Kwalitatief onderzoek	3
1. Inleiding	5
2. Kwantitatief onderzoek.....	6
Basisscholen	6
Zoekproces	6
Schoolkeuze.....	8
Dichtstbijzijnde basisschool	11
3. Kwalitatief onderzoek	14
Praktische redenen	14
Een ruim aanbod.....	14
Diversiteit.....	14
Buurtkinderen	14
Onderwijsvisie of richting	15
Wachlijsten.....	15
Tevreden over de basisschool	15
Een nieuwe school	15
Cito-toets	15
Zich thuis voelen	16
Informatiebehoefte	16
Bijlage: Responsoverzicht.....	17
Respons en achtergrondkenmerken.....	17

1. Inleiding

Aanleiding en doel

Het aantal kinderen uit Boschveld en Deuteren dat in de eigen buurt naar school gaat, is aan de lage kant. Begin 2020 is er een analyse uitgevoerd naar leerlingstromen, waarbij er is gekeken naar het aantal ‘voorbijlopers’¹. Voorbijlopers zijn leerlingen die naar een school gaan die ten minste 300 meter verder weg is dan de dichtstbijzijnde school. Gemiddeld in de gemeente valt 28% van alle basisschoolleerlingen onder de definitie ‘voorbijloper’. In Boschveld (58%) en Deuteren (68%) is dit aandeel een stuk hoger. Dat geeft aanleiding voor een verdiepend onderzoek naar het schoolkeuze proces van ouders/verzorgers². Hoe kiezen ouders een basisschool voor hun kind(eren)?

Methodiek

In het najaar van 2020 is een verdiepend onderzoek uitgevoerd naar de basisschoolkeuze van ouders. Een vragenlijst is verspreid onder alle ouders met één of meer kinderen op de basisschool, die wonen in Boschveld, Deuteren, Gestelse buurt of Meerendonk. Boschveld en de aangrenzende buurt Deuteren hebben relatief veel voorbijlopers. Gestelse buurt en Meerendonk dienen als referentiegebied. Deze buurten hebben een gemiddeld aantal voorbijlopers, terwijl Gestelse buurt qua woningen en bevolkingsopbouw wel op Boschveld lijkt. Eén huishouden heeft maximaal één vragenlijst ontvangen. De ouders konden de vragenlijst op papier of via internet invullen. In totaal hebben 109 van de 402 ouders de vragenlijst ingevuld. De respons komt daarmee op 27%.

Resultaten

Dit rapport bestaat uit een kwantitatief en een kwalitatief deel. In het kwantitatieve deel zijn de resultaten van de vragenlijst onder ouders beschreven. Als een ‘groep’ uit minimaal 30 respondenten bestaat, zijn de resultaten gepresenteerd. In Deuteren, Gestelse buurt en Meerendonk hebben minder dan 30 respondenten per buurt de vragenlijst ingevuld. Daarom is er voor deze buurten gekozen om de resultaten deels samen te voegen. In dit rapport worden de resultaten van de volgende drie gebieden gepresenteerd:

- Boschveld (55 respondenten)
- Boschveld/Deuteren (76 respondenten)
- Gestelse buurt/Meerendonk (33 respondenten)

Voor het kwalitatieve deel zijn 20 korte telefonische interviews gehouden met ouders. De resultaten zijn meer beschrijvend van aard en geven contextuele informatie.

Leeswijzer

In deel 1 staan de resultaten van het kwantitatieve onderzoek weergegeven. Daarbij is de volgorde van de vragenlijst aangehouden. Als de resultaten tussen de gebieden significant verschillen, is dat in de tekst beschreven. Daarnaast kijken we naar de verschillen in achtergrondkenmerken van de ouders. In deel 2 worden de resultaten van het kwalitatieve onderzoek beschreven.

¹ Schooljaar 2017-2018.

² Als we het hierna hebben over ouders, dan bedoelen we zowel de ouders als eventuele andere verzorgers van een kind.

2. Kwantitatief onderzoek

In het eerste deel van het rapport zijn de resultaten van het kwantitatieve onderzoek beschreven. Hiervoor is een vragenlijst verspreid onder ouders met kinderen op de basisschool. Ouders zijn gevraagd naar de basisschoolkeuze die ze gemaakt hebben voor hun kind(eren). De resultaten worden uitgedrukt in cijfers.

Basisscholen

Een vragenlijst is verspreid onder alle ouders met één of meer kinderen op de basisschool, die wonen in Boschveld, Deuteren, Gestelse buurt of Meerendonk. De kinderen van de ouders uit Boschveld en Deuteren die de vragenlijst hebben ingevuld, gaan naar twaalf verschillende basisscholen verspreid over negen buurten.

Basisschool	Buurt
Kindcentrum Boschveld (unit-onderwijs)	Boschveld
Kindcentrum De Kwartiermaker (unit-onderwijs). De school zit er sinds 2013/2014. Voorheen zat in dat pand de Klimop, speciaal onderwijs	Deuteren
De L. W. Beekmanschool	Het Zand
Kindcentrum Het Stadshart	Binnenstad centrum
Kindcentrum De Ontdekking (Jenaplan onderwijs)	De Schutskamp
Kindcentrum Westerbreedte	De Kruiskamp
Basisschool Nour (Islamitische grondslag)	De Kruiskamp
Kindcentrum De Kruisboelijn	De Kruiskamp
De Driestroom (vrije school, antroposofische grondslag)	Aawijk zuid
Kindcentrum Aan de Oosterplas (Montessori onderwijs)	Aawijk zuid
Jenaplanschool Antonius Abt (Jenaplan onderwijs)	Kom Engelen
HUB Rosmalen (speciaal onderwijs)	Rosmalen

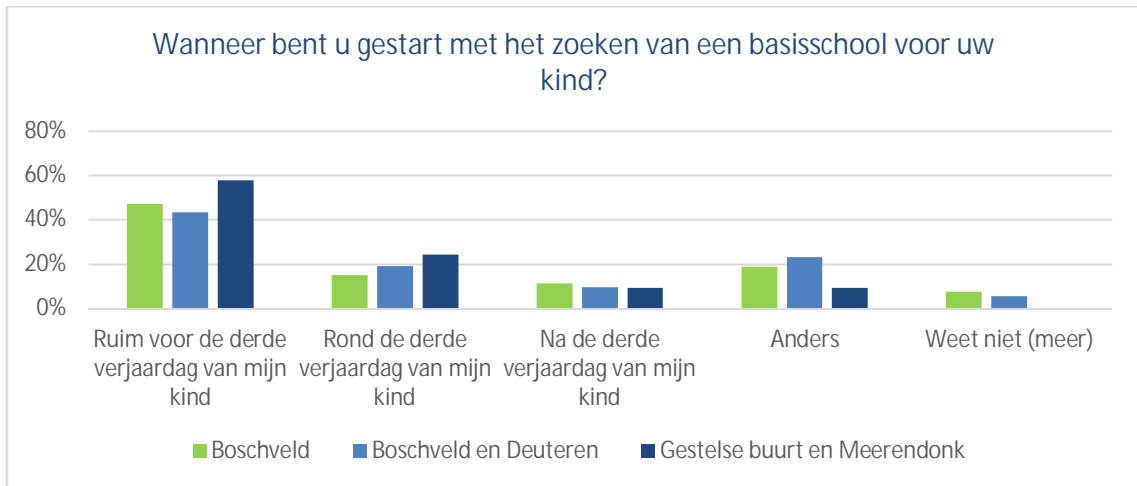
Zoekproces

Allereerst is aan de ouders gevraagd wanneer zij zijn gestart met het zoeken van een basisschool voor hun kind. Indien de ouders meerdere kinderen hebben, gaan de vragen over de laatste keer dat zij een basisschool gekozen hebben voor hun kind.

In Boschveld is bijna de helft van de respondenten ruim voor de derde verjaardag van het kind gestart met het zoeken van een basisschool. Vijftien procent begint rond de derde verjaardag van het kind te zoeken en elf procent na de derde verjaardag van het kind. Overigens heeft zo'n twintig procent voor het antwoord 'anders, namelijk' gekozen.

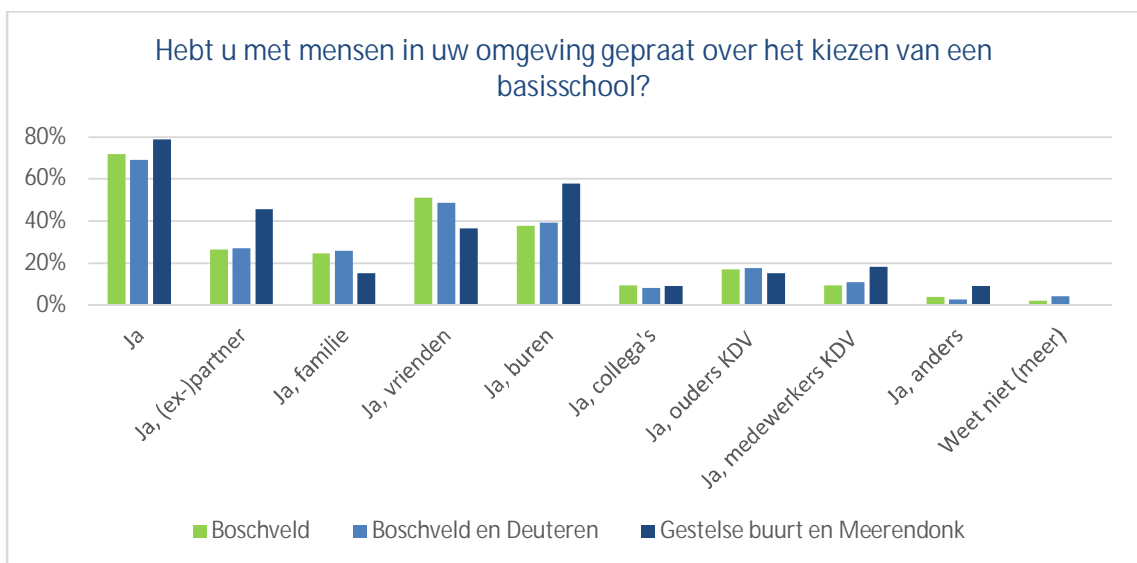
Meerdere respondenten uit Boschveld en Deuteren noemen bij 'anders, namelijk' dat ze niet hebben gezocht. De keuze voor de basisschool hadden ze namelijk al gemaakt. Zij kozen bijvoorbeeld voor de school waar al een ouder broertje of zusje op zat of voor dezelfde locatie als waar het kind naar de peuteropvang ging.

- Ouders die samenwonen met een partner starten relatief vaker met het zoeken van een basisschool ruim voor de derde verjaardag van hun kind dan ouders die alleen met hun kind wonen.
- Ouders met een Nederlandse achtergrond starten relatief vaker met het zoeken van een basisschool ruim voor de derde verjaardag van hun kind dan ouders met een niet-westerse achtergrond.

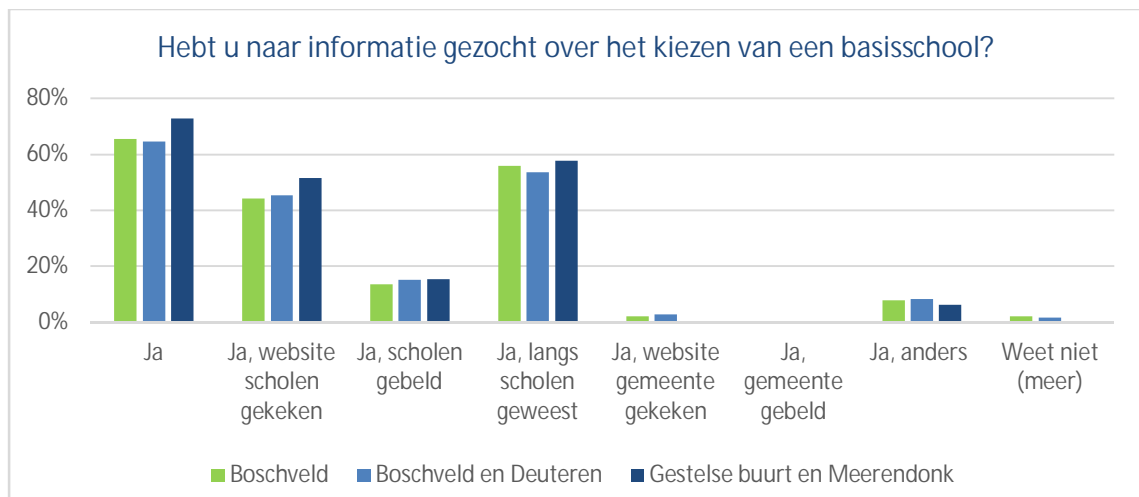
Vervolgens is aan de ouders gevraagd of zij met mensen in hun omgeving hebben gepraat over het kiezen van een basisschool. Hierop heeft in Boschveld iets meer dan zeventig procent bevestigend geantwoord. Zij praten vooral met hun vrienden en burens over het kiezen van een basisschool. Gevolgd door de (ex-)partner, familieleden en ouders op het kinderdagverblijf/peuterspeelzaal.

- Ouders die samenwonen met een partner praten relatief vaker met hun burens en medewerkers op het kinderdagverblijf/de peuterspeelzaal over het kiezen van een basisschool dan ouders die alleen met hun kind wonen.
- Ouders met een Nederlandse achtergrond praten relatief vaker met mensen in hun omgeving over het kiezen van een basisschool dan ouders met een niet-westerse achtergrond.

Op de vraag ‘Hebt u naar informatie gezocht over het kiezen van een basisschool’, heeft in Boschveld bijna twee derde van de respondenten bevestigend geantwoord. Zij hebben voor informatie met name basisscholen bezocht en op de website van de scholen gekeken. De resultaten van Boschveld/Deuteren wijken niet noemenswaardig af van de resultaten van Gestelse buurt/Meerendonk.

- Ouders die samenwonen met een partner kijken voor informatie relatief vaker op de website van de scholen dan ouders die alleen met hun kind wonen.
- Ouders met een Nederlandse achtergrond kijken voor informatie relatief vaker op de website van de scholen en gaan vaker bij basisscholen langs dan ouders met een niet-westerse achtergrond.

Schoolkeuze

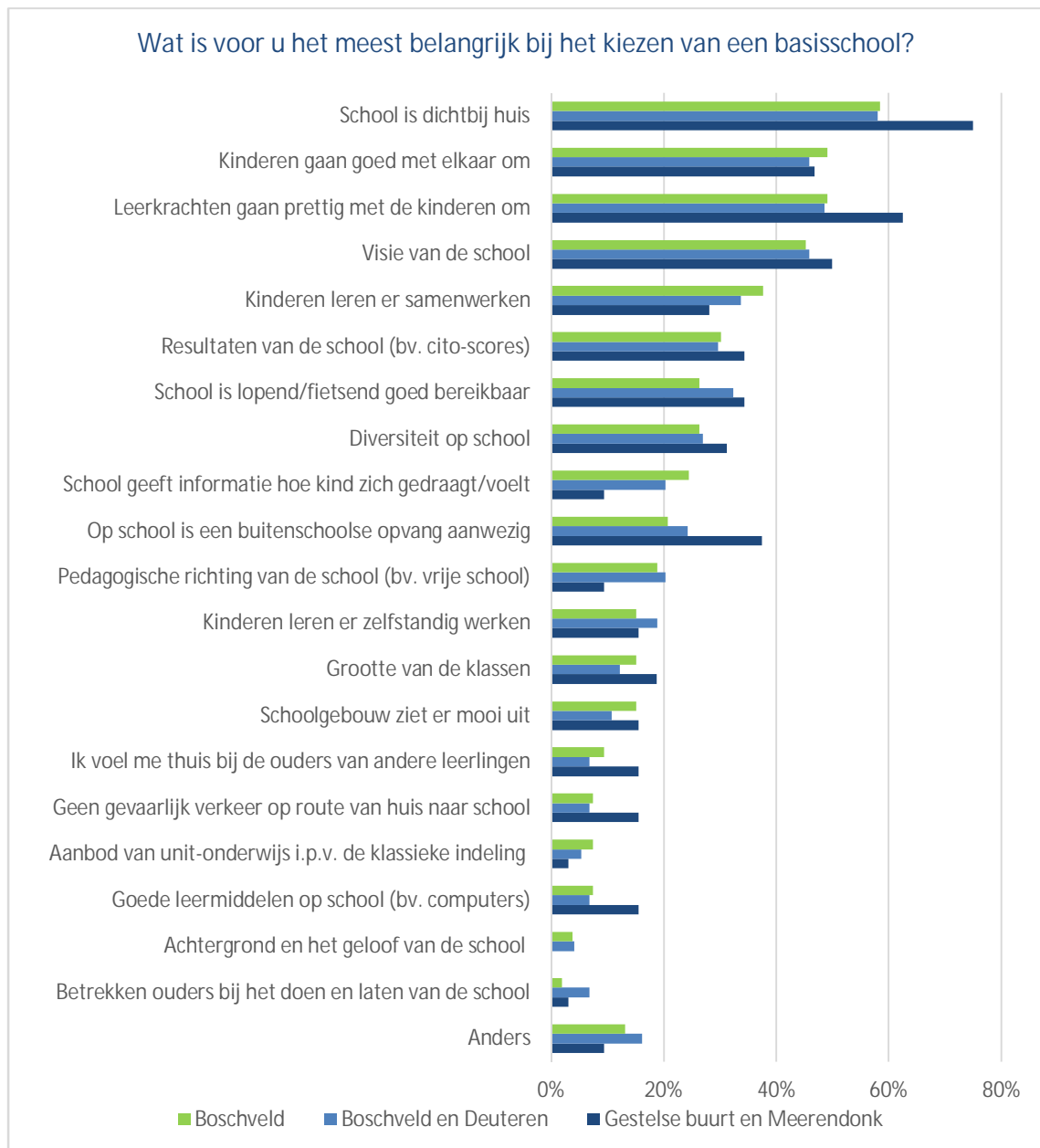
Welke zaken zijn voor ouders belangrijk bij het kiezen van een basisschool? Aan de ouders is gevraagd welke aspecten zij het belangrijkste vinden bij hun schoolkeuze. Ze mochten maximaal vijf van de twintig aspecten uit een lijst aankruisen, maar ze mochten ook zelf aspecten toevoegen. In het figuur op de volgende pagina staat hoe vaak elk aspect door de respondenten zijn genoemd. De resultaten staan op volgorde van meest naar minst genoemd door de respondenten uit Boschveld.

Het meest belangrijk vinden de respondenten uit Boschveld dat de school dichtbij huis is, door bijna zes op de tien respondenten genoemd. Ze vinden het ook belangrijk dat de kinderen goed met elkaar omgaan en dat de leerkrachten prettig met de kinderen omgaan, beiden door bijna de helft genoemd. Zo'n vier op de tien respondenten noemen de visie van de school en dat kinderen op school leren samenwerken.

Dertien procent van de respondenten uit Boschveld kiest voor de categorie ‘anders, namelijk’. De aspecten die zij daar zelf noemen zijn divers, zoals *“er zitten vriendinnetjes op deze school”*, *“zijn broer ging er al heen”*, *“de klassieke manier van onderwijs geven”*, *“het gebouw voelt goed/prettig”* en *“het gevoel dat je kind geen nummer is”*.

- Ouders die samenwonen met een partner kiezen relatief vaker voor de categorie ‘anders, namelijk’ en het aanbod van unit-onderwijs speelt iets vaker belangrijk een rol bij de schoolkeuze dan ouders die alleen met hun kind wonen.
- Ouders die zonder partner wonen vinden het relatief vaker belangrijk dat de leerkrachten prettig met de kinderen omgaan.

- Ouders met een Nederlandse achtergrond noemen relatief (iets) vaker de visie van de school, de aanwezigheid van buitenschoolse opvang, de grootte van de klassen, dat zij zich thuis voelen bij de ouders van andere leerlingen en het aanbod van unit-onderwijs dan ouders met een niet-westerse achtergrond.

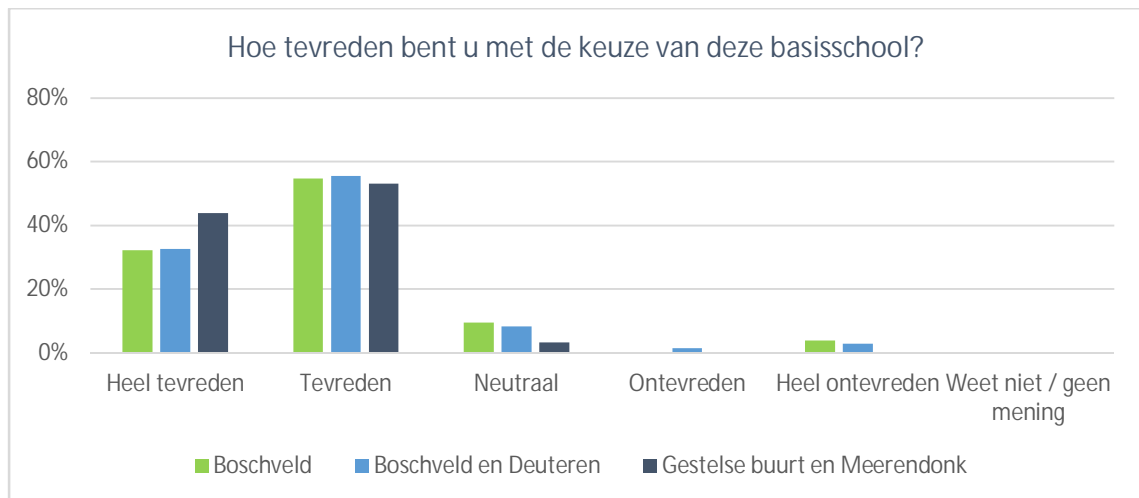

De vijf meest gekozen aspecten door respondenten uit Boschveld, Boschveld/Deuteren en Gestelse buurt/Meerendonk staan hieronder vermeld. De samenstelling van de top 5 is in de drie buurten grotendeels gelijk. Het aspect 'de school is dichtbij huis' staat bij iedereen op de eerste plaats, maar respondenten uit Gestelse buurt/Meerendonk (75%) kiezen relatief vaker voor dit aspect dan respondenten uit Boschveld (59%) en Boschveld/Deuteren (58%).

Boschveld	Boschveld/Deuteren	Gestelse buurt/Meerendonk
1. De school is dichtbij huis	1. De school is dichtbij huis	1. De school is dichtbij huis
2. De kinderen gaan goed met elkaar om	2. De leerkrachten gaan prettig met de kinderen om	2. De leerkrachten gaan prettig met de kinderen om
3. De leerkrachten gaan prettig met de kinderen om	3. De kinderen gaan goed met elkaar om	3. De visie van de school
4. De visie van de school	4. De visie van de school	4. De kinderen gaan goed met elkaar om
5. De kinderen leren er samenwerken	5. De kinderen leren er samenwerken	5. Op de school is een buitenschoolse opvang

Vervolgens is aan de ouders gevraagd hoe tevreden zij zijn met de keuze van hun basisschool. In Boschveld is ruim de helft tevreden en een derde zelfs heel tevreden met de keuze die zij hebben gemaakt. Negen procent is neutraal en vier procent is heel ontevreden.

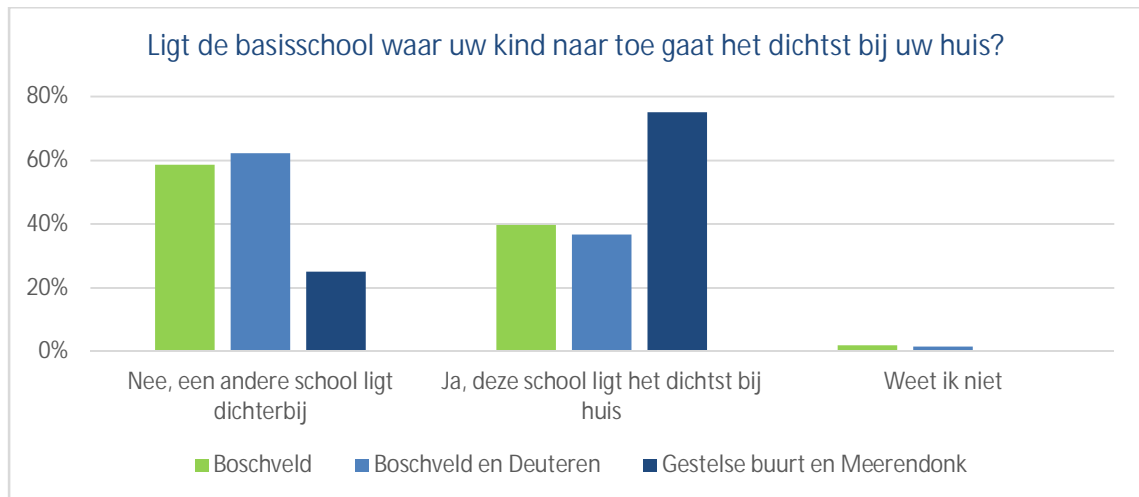
- Ouders die alleen met hun kind wonen zijn relatief vaker tevreden over hun basisschoolkeuze dan ouders die samenwonen met een partner.

Dichtstbijzijnde basisschool

Aan de ouders is gevraagd of de basisschool waar hun kind naar toe gaat het dichtst bij hun huis ligt. Het kan ook zijn dat een andere basisschool dichterbij ligt. In Boschveld antwoordt veertig procent van de respondenten met 'ja, deze school ligt het dichtst bij ons huis'. Dat betekent dat bijna zestig procent van de kinderen niet naar de dichtstbijzijnde school gaat. In Boschveld en Boschveld/Deuteren geven beduidend meer respondenten aan dat hun kind niet naar de dichtstbijzijnde basisschool toe gaat dan in Gestelse buurt/Meerendonk.

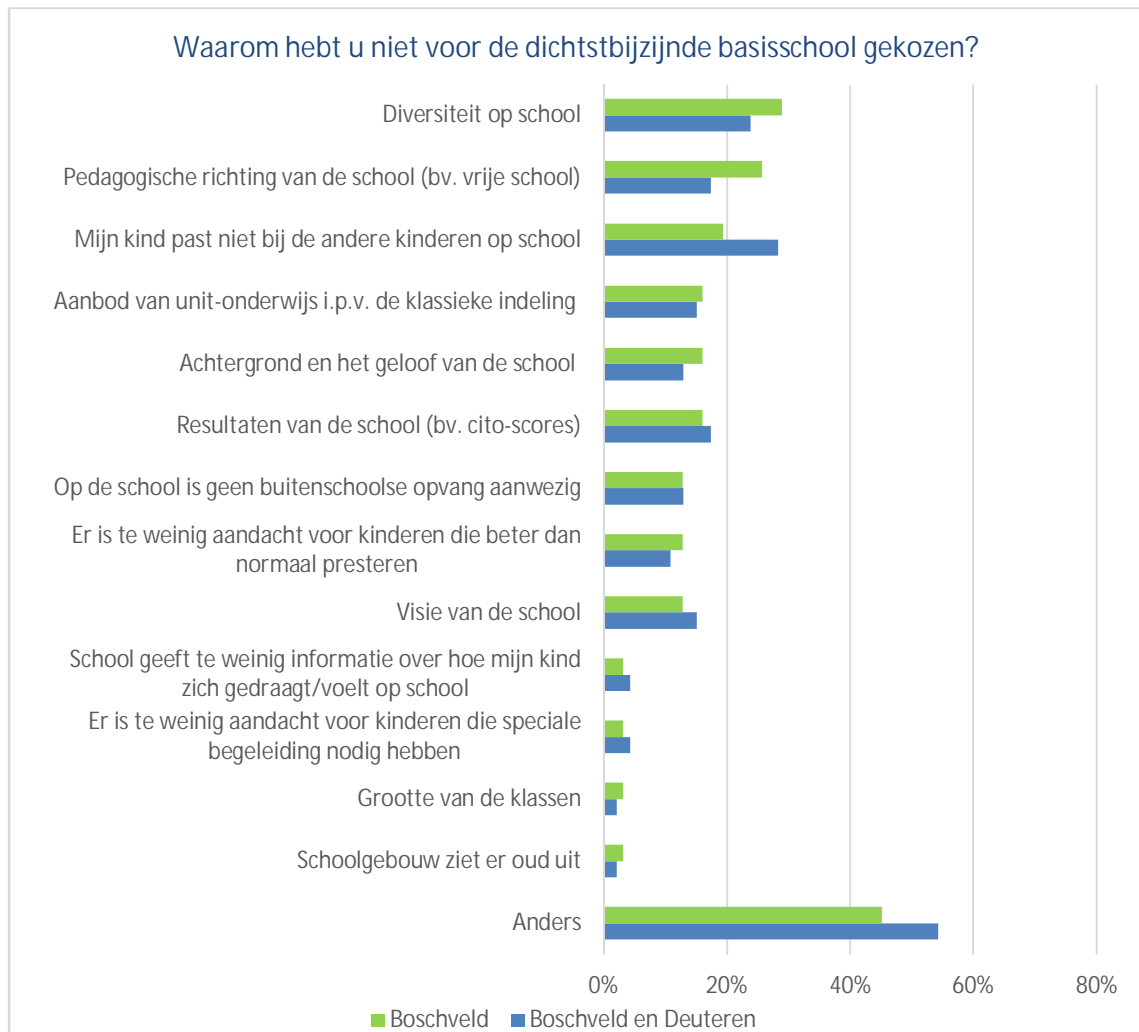
- Ouders met een Nederlandse achtergrond kiezen relatief vaker niet voor de dichtstbijzijnde school dan ouders met een niet-westerse achtergrond.

Aan de groep ouders die aangeven dat zij niet voor de dichtstbijzijnde basisschool hebben gekozen, is gevraagd naar de reden. Ze mochten maximaal vijf van de zeventien aspecten aankruisen uit een lijst, maar ze mochten ook zelf aspecten noemen. In het figuur op de volgende pagina staat hoe vaak elk aspect door de respondenten uit Boschveld en Boschveld/Deuteren zijn genoemd. Het aantal respondenten in Gestelse buurt/Meerendonk is bij deze vraag te klein om te presenteren.

Meerdere factoren spelen een rol spelen om niet voor de dichtstbijzijnde basisschool te kiezen. Iets meer dan een kwart van de respondenten uit Boschveld geeft aan dat de diversiteit op de school en de pedagogische richting van de school mee speelt. Andere redenen die meermaals worden gekozen: mijn kind past niet bij de andere kinderen op school, het aanbod van unitonderwijs, de achtergrond/het geloof van de school, de resultaten van de school, de afwezigheid van een buitenschoolse opvang, er is te weinig aandacht voor kinderen die beter dan normaal presteren en de visie van de school.

- Ouders die samenwonen met een partner kiezen relatief vaker als reden de resultaten van de school (bijv. cito-scores), op de school is geen buitenschoolse opvang aanwezig en er is te weinig aandacht voor kinderen die beter dan normaal presteren dan ouders die alleen met hun kind wonen.
- Bij deze vraag is het aantal respondenten te klein om betrouwbare uitspraken te kunnen doen naar de achtergrond van de ouders.

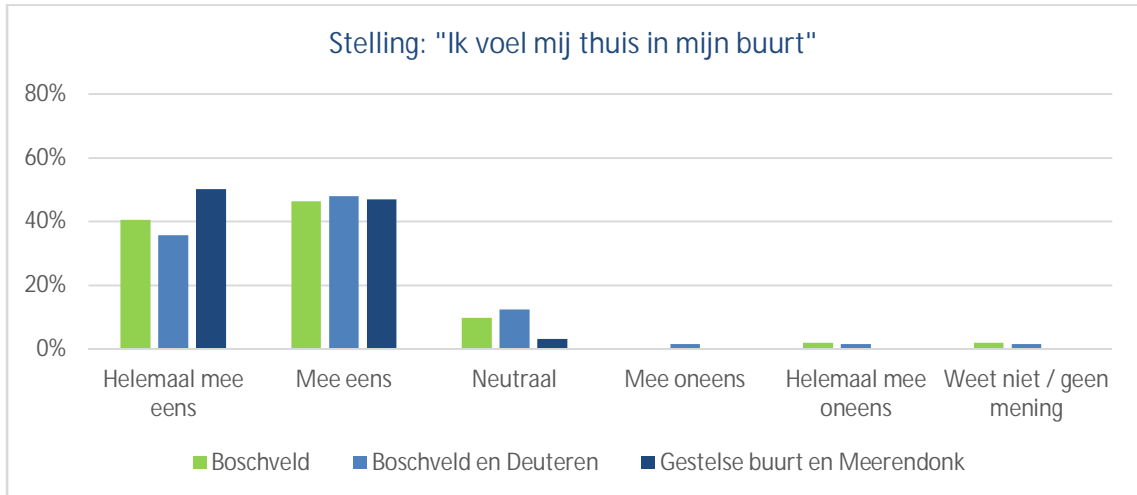

Bijna de helft van de respondenten uit Boschveld kiest voor de categorie 'anders, namelijk'. Een aantal respondenten noemt daar als reden dat andere kinderen uit de buurt ook niet kozen voor de dichtstbijzijnde school of dat de school qua diversiteit geen afspiegeling is van de buurt.

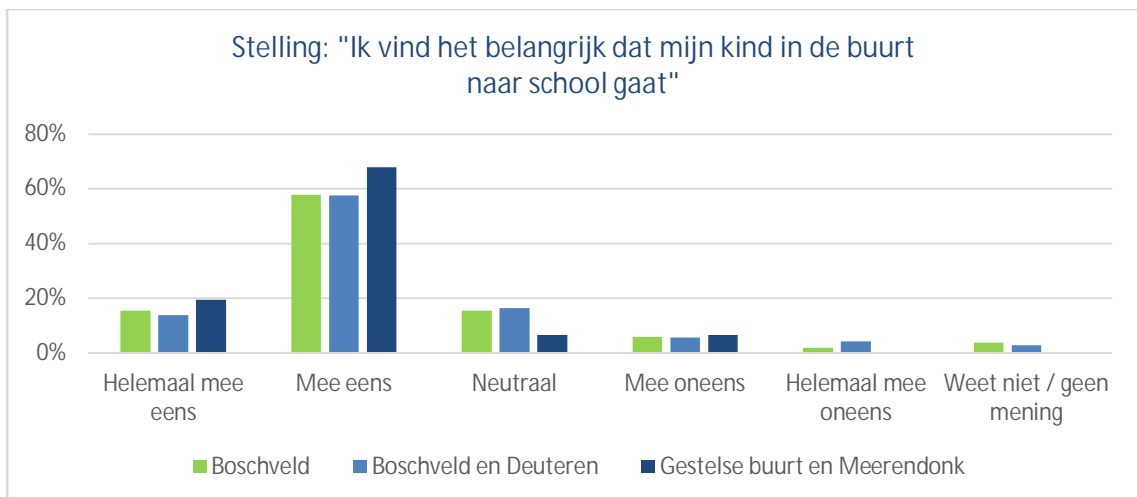
- *“Andere kinderen uit de buurt kozen niet voor de dichtstbijzijnde school.”*
- *“Vanuit kinderdagverblijf doorgestroomd naar de school samen met kinderen uit de straat.”*
- *“Buurtkinderen heb ik niet mee kunnen krijgen. Ik vind het fijn als er wat buurtkinderen zitten. Ik houd van een diversiteit waarbij balans is.”*
- *“Basisschool bevat merendeel allochtone kinderen en is daarom geen goede afspiegeling van de maatschappij.”*
- *“In die tijd zaten er op de dichtstbijzijnde school nauwelijks autochtone kinderen.”*
- *“Lage diversiteit, veel niet-westers. We hebben gehoord dat er daardoor o.a. weinig aandacht was voor westerse feestdagen (sinterklaas, kerst). Daardoor misten we aansluiting.”*

De overige antwoorden lopen meer uiteen, zoals vriendjes en vriendinnetjes zaten al op een andere school, een minder goede klik bij het gesprek met de school, de school stond niet goed aangeschreven en de school die nu het dichtstbij is was er toen nog niet.

Ten slotte zijn aan de ouders twee stellingen voorgelegd. De eerste stelling is: 'ik voel mij thuis in mijn buurt'. Ouders van kinderen die niet naar de dichtstbijzijnde school gaan, zijn het met deze stelling minder vaak eens (62%) dan ouders van kinderen die naar de dichtstbijzijnde school gaan (91%). In Boschveld is 87 procent van de respondenten het (helemaal) eens met de stelling. Tien procent is neutraal en twee procent is het (helemaal) oneens. De resultaten van de drie gebieden zijn vergelijkbaar met elkaar.

De tweede stelling is: 'Ik vind het belangrijk dat mijn kind in de buurt naar school gaat'. Ouders van kinderen die naar de dichtstbijzijnde school gaan zijn het iets vaker met deze stelling eens (92%) dan ouders van kinderen die naar een school gaan die verder weg ligt (85%). In Boschveld is zo'n driekwart van de respondenten het (helemaal) eens met de stelling. Vijftien procent is neutraal en acht procent is het (helemaal) oneens.

3. Kwalitatief onderzoek

In het tweede deel van het rapport zijn de resultaten van het kwalitatieve onderzoek beschreven. Er zijn 20 korte telefonische interviews gehouden met ouders. Ouders zijn gevraagd naar hun basisschoolkeuze. De antwoorden zijn samengevat in thema's, die staan op volgorde van meest naar minst genoemde thema's. De resultaten zijn meer beschrijvend van aard en geven contextuele informatie.

Praktische redenen

Ouders noemen veelal praktische redenen om te kiezen voor een basisschool. Het is dichtbij huis, een ouder broertje of zusje gaat daar al heen of het is in de richting van werk en dus handig voor het ophalen en wegbrengen van het kind. Maar ook de aanwezigheid van kinderopvang speelt mee. De voor-, tussen- en naschoolse opvang is er goed geregeld of het kind stroomt in vanuit een kinderdagverblijf of peuterarrangement, dat gevestigd is op dezelfde locatie.

Een ruim aanbod

De aanwezigheid van meerdere scholen in de omgeving maakt dat ouders soms bewust kiezen voor een school die niet perse de dichtstbijzijnde hoeft te zijn. De afstand tot de school wordt nog steeds als praktisch ervaren. Dat maakt dat de kinderen over veel basisscholen verspreid zijn. De kinderen van de ouders uit Boschveld en Deuteren die zijn geïnterviewd, zijn bijvoorbeeld verspreid over zeven basisscholen in zes aangrenzende buurten: Boschveld, Deuteren, het Zand, Binnenstad centrum, de Schutskamp en de Kruiskamp.

Buurtkinderen

Ouders vinden het belangrijk dat er op die school kinderen uit de buurt zitten. Dat de kinderen met wie ze in de straat wonen naar dezelfde school toe gaan. Zodat de kinderen op dezelfde tijden uit school komen en makkelijker met buurtkinderen kunnen afspreken om na schooltijd samen te gaan spelen. De kinderen uit Boschveld en Deuteren zijn echter verspreid over veel basisscholen in verschillende buurten. Dat maakt dat een kind soms in een andere buurt naar school gaat, maar daar toch vriendjes en vriendinnetjes uit de buurt heeft zitten.

Diversiteit

Ouders vinden het veelal belangrijk dat scholen een afspiegeling zijn van de buurt, maar merken op dat de scholen niet zo divers zijn. *“Ik had graag gezien dat er meer diversiteit was. Het was of het ene uiterste of het andere uiterste.”* De scholen in het Zand en Binnenstad centrum worden door ouders vaak omschreven als met kinderen van tweeverdieners en hoger opgeleide ouders. De scholen in Boschveld en Deuteren worden vaker beschreven als met kinderen van ouders met een lager inkomen, opleidingsniveau of migratie-achtergrond. *“Nieuwbouw is neergezet, maar nog steeds vliegen mensen uit richting de Bossche Broek of Helftheuvel. ... De balans, die zou ik graag anders willen zien.”*

De school in de Schutskamp is door ouders als een diverse school omschreven. *“De populatie dat is er qua culturen meer gemixt. Dat vinden we zelf fijn, want zo is de samenleving.”* Ze vinden het belangrijk voor de ontwikkeling van hun kind dat het al van jongs af aan in aanraking komt met andere talen, culturen en gewoonten.

Onderwijsvisie

De resultaten laten zien dat ook de onderwijsvisie of richting van een school mee speelt. Sommige ouders kiezen voor scholen in Binnenstad centrum en het Zand voor meer traditioneel klassikaal onderwijs. Andere ouders kiezen voor een school die les geeft vanuit een bepaalde visie zoals het Jenaplan in de Schutskamp of vanwege godsdienstige overtuigingen voor een school met een Islamitische grondslag in de Kruiskamp. Er zijn ook scholen met unit-onderwijs die groepsoverstijgend werken, zoals in Boschveld en Deuteren.

Wachtlijsten

Ouders hebben een vrije schoolkeuze. Ze mogen zelf een school kiezen voor hun kind, maar zo simpel is het in de praktijk niet. Bij de scholen in Binnenstad centrum en het Zand waren er wachtlijsten. *“Het was in de tijd van mijn oudste kind [die is nu elf jaar] heel druk overal, want we hebben overal op een wachtlijst gestaan.” “De kinderen van mijn achterbuurman zijn een jaar of drie jonger, toen was de wachtlijst er niet meer.”*

Scholen met wachtlijsten hanteerden voorrangregels voor kinderen in een bepaald postcodegebied. *“We wisten niet of we een plekje zouden krijgen, want dat was postcode afhankelijk.”* Een tweetal ouders kreeg de indruk dat ook het opleidingsniveau van de ouders mee speelde. *“Al tijdens het voorgesprek werd de nadruk gelegd op ons als ouders en onze diploma’s en zaken die wij niet zo belangrijk vinden voor de educatie van onze kinderen.”*

Tevreden over de basisschool

De meeste ouders zijn tevreden over de basisschool van hun kind. De kinderen gaan er met plezier naar school en ouders hebben gemakkelijk contact met de leraren. De coronatijd wordt wel vaak als minder prettig ervaren. De contactmomenten zijn beperkter en het is extra lastig voor nieuwe leerlingen. Ouders mogen niet mee naar binnen op de eerste schooldag en de feedback gaat nu digitaal in plaats van persoonlijk door de juf of meester.

Een nieuwe school

Een aantal ouders geeft aan dat toen zij de schoolkeuze maakten er een nieuwe school in Deuteren kwam. *“Die school was er net, dat is vijf jaar geleden denk ik. Er was toen weinig over bekend. Ik wilde niet experimenteren met een basisschool.” “Dat was een school die vanuit een andere wijk kwam en nog heel erg in wording was. Die school was verplaatst en namen kinderen vanuit de andere wijk mee.”*

Welke basisschool de ouders kiezen, heeft vaak gevolgen voor de andere kinderen uit het gezin. De broertjes en zusjes gaan vaak naar dezelfde school. *“Stel dat de hele buurt was over gegaan, dan hadden we het misschien ook overwogen, maar dat gebeurde niet. Misschien was het dat moment. Een paar kinderen hadden al een broer of zus op een andere school zitten.”*

Cito-toets

Enkele ouders geven aan dat de schoolscores op de Cito-toets een rol speelden bij het maken van de basisschoolkeuze. Zij vonden het belangrijk dat de school goed naar voren kwam bij de Cito-toets. Andere ouders geven aan dat het basisonderwijs om veel meer gaat dan alleen het resultaat op de Cito-toets. Daar hoort bijvoorbeeld ook bij dat kinderen er goed leren samenwerken, communiceren en andere sociale vaardigheden.

Zich thuis voelen

Het gevoel speelt ook een rol: waar voelt het kind zich prettig? Gaat het kind zich thuis voelen op de school? En hoe zit dat met de ouders? De ouders kiezen soms niet voor de dichtstbijzijnde school, omdat ze zich niet herkennen in de andere ouders op het schoolplein of in de extra programma's die de opvang of school biedt, zoals gericht op het aanpakken van taal- of leerachterstanden.

Informatiebehoefte

Tot slot hebben enkele ouders een tip voor de gemeente of consultatiebureau. Maak een duidelijk, overzichtelijk en onafhankelijk overzicht over welke scholen er in de buurt zijn. Bijvoorbeeld via een website of informatiebrief. Beschrijf daarin de belangrijkste schoolkenmerken en licht deze beknopt toe, zodat ouders goed geïnformeerd zijn en de scholen gemakkelijker met elkaar kunnen vergelijken.

Bijlage: Responsoverzicht

Respons en achtergrondkenmerken

Van de 402 aangeschreven ouders vulden 109 ouders de vragenlijst in. De respons komt daarmee op 27%. De respons op de vragenlijst is, uitgesplitst naar achtergrondkenmerken, als volgt samengesteld:

Gebieden	Aantal	%
Boschveld	55	50%
Deuteren	21	20%
Gestelse buurt/Meerendonk	33	30%

Geslacht	Aantal	%
Vrouw	80	76%
Man	24	23%
Anders	1	1%

Gezinssituatie	Aantal	%
Ik woon samen met mijn partner	88	85%
Ik woon alleen met mijn kind(eren)	16	15%

Migratie-achtergrond	Aantal	%
Nederlandse achtergrond	77	72%
Westerse achtergrond	10	9%
Niet-westerse achtergrond	19	18%

Aantal kinderen in gezin	Aantal	%
1 kind	45	41%
2 kinderen	58	53%
3 kinderen	5	5%

Leeftijd kinderen in gezin	Aantal	%
4 jaar	23	22%
5 jaar	20	19%
6 jaar	22	21%
7 jaar	32	30%
8 jaar	21	20%
9 jaar	24	22%
10 jaar	18	17%
11 jaar	9	8%

* De respondenten hebben soms meerdere kinderen, daarom tellen de percentages op tot meer dan 100%.